

BÀI: HAI BÀ TRUNG

MỞ RỘNG VỐN TỪ: BẢO VỆ TỔ QUỐC

I. Đọc hiểu

Hai Bà Trưng

1. Thuở xưa, nước ta bị nhà Hán đô hộ. Giặc ngoại xâm thẳng tay giết hại dân lành, cướp hết ruộng nương màu mỡ. Chúng bắt dân lên rừng săn thú lạ, xuống biển mò ngọc trai, khiến bao người thiệt mạng vì hồ báo, cá sấu, thường luồng,... Lòng dân oán hận ngút trời, chỉ chờ dịp vùng lên đánh đuổi quân xâm lược.

2. Bây giờ, ở huyện Mê Linh có hai người con gái tài giỏi là Trưng Trắc và Trưng Nhị. Hai chị em đều giỏi võ nghệ và nuôi chí lớn giành lại non sông. Chồng bà Trưng Trắc là Thi Sách cùng chí hướng với vợ, bị tướng giặc Tô Định lập mưu giết chết.

3. Nhận được tin dữ, Hai Bà Trưng liền kéo quân về thành Luy Lâu hỏi tội kẻ thù. Trước lúc truy quân, có người xin nữ chủ tướng cho mặc đồ tang. Trưng Trắc trả lời:

- Không! Ta sẽ mặc giáp phục thật đẹp để dân chúng thêm phần khích, còn giặc trông thấy thì kinh hồn.

Hai Bà Trưng bước lên bành voi. Đoàn quân rùng rùng lên đường. Giáo lao, cung nỏ, rìu búa, khiến một cuộn cuộn tròn theo bóng voi ẩn hiện của Hai Bà.

4. Thành trì quân giặc lần lượt sụp đổ dưới chân của đoàn quân khởi nghĩa. Tô Định ôm đầu chạy về nước. Đất nước ta sạch bóng quân thù. Hai Bà Trưng trở thành hai vị anh hùng đầu tiên được lưu danh trong lịch sử nước nhà.

Theo Văn Lang

*** Giải nghĩa từ:**

- Nhà Hán: triều đại ở Trung Quốc cách đây hơn 2000 năm.
- Giặc ngoại xâm: giặc từ nước ngoài đến xâm chiếm.
- Đô hộ: thống trị nước khác.
- Luy Lâu: vùng đất này thuộc huyện Thuận Thành, tỉnh Bắc Ninh.
- Truy quân: đoàn quân lên đường đi chiến đấu.
- Lưu danh: để lại tên tuổi và tiếng tốt.

1. Giặc ngoại xâm gây ra những tội ác gì với nhân dân ta?

2. Tìm chi tiết cho thấy tài năng và chí lớn của Hai Bà Trưng.

3. Những hình ảnh nào cho thấy khí thế oai hùng của đoàn quân khởi nghĩa?

4. Nhân dân ta làm gì để ghi nhớ công ơn Hai Bà Trưng?

II. Ngữ pháp

1. Tìm 1 - 2 cặp từ ngữ có nghĩa giống nhau trong các đoạn văn, đoạn thơ sau:

a. Đất nước ta sạch bóng quân thù. Hai Bà Trưng trở thành hai vị anh hùng đầu tiên được lưu danh trong lịch sử nước nhà.

Theo Văn Lang

b.

Con tàu như mũi tên
Đang lao về phía trước
Em muốn con tàu này
Đưa em đi khắp nước
Ôi Tổ quốc! Tổ quốc!

2. Xếp các từ ngữ dưới đây vào nhóm thích hợp:

Tổ quốc

mến yêu

bảo vệ

giang sơn

bảo quản

gìn giữ

non sông

mến thương

yêu quý

a. Từ có nghĩa giống với đất nước

b. Từ có nghĩa giống với giữ gìn

c. Từ có nghĩa giống với yêu mến

3. Tìm những từ ngữ có thể ghép được với nhau trong bài tập 2.

M: Bảo vệ Tổ quốc

4. Đặt 1 - 2 câu về:

a. Hoạt động bảo vệ Tổ quốc

M: Các chú bộ đội luôn cầm chắc tay súng bảo vệ Tổ quốc.

b. Tình cảm đối với quê hương đất nước

M: Em rất yêu bãi biển quê mình.

5. Viết một đoạn văn ngắn giới thiệu về nhân vật lịch sử mà em biết